

Beschrijving Crisisorganisatie Provincie Noord-Holland



CRISISORGANISATIE

Inhoud

Hoofdstuk 1

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Doelstelling provinciale crisisorganisatie
- 1.3 Positie in het systeem van crisisbeheersing

Bijlagen

- Bijlage A: Begripsomschrijvingen
- Bijlage B: Afkortingen
- Bijlage C: De veiligheidsregio
- Bijlage D: Rol van de cvdK in de koude fase op grond van de Wvr
 - Invulling rol als bestuurlijk toezichthouder op de veiligheidsregio's
 - Bestuurlijk toezicht in relatie tot de IV&J
 - Rol cvdK als coördinerend rijksheer.
- Bijlage E: Rol van de cvdK in de warme fase op grond van de Wvr
 - Calamiteiten van plaatselijke betekenis
 - Calamiteiten van meer dan plaatselijke betekenis
 - Calamiteiten van meer dan regionale betekenis
 - Calamiteiten waarbij sprake is van buitengewone omstandigheden
 - Informatiebehoefte
- Bijlage F: Toelichting begrip rijksheer (rijksfunctionaris)

Hoofdstuk 2

- Organisatie van de provinciale crisisorganisatie
- 2.1 opzet en structuur
- 2.2 Taken leden crisisteam
- 2.3 Specifieke taken sectoren
- 2.4 Huisvesting en voorzieningen
- 2.5 Opleiden en oefenen

1

Hoofdstuk 1 Organisatie van de provinciale crisisorganisatie

1.1 Aanleiding

Op 1 oktober 2010 is de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) in werking getreden. Daarmee is de wettelijke verplichting vervallen om over een provinciaal coördinatieplan te beschikken. Gelet de noodzaak om de integrale advisering aan de commissaris van de Koning (cvdK) en Gedeputeerde Staten (GS) tijdens crisis op ieder gewenst moment tot stand te brengen blijft de provinciale crisisorganisatie noodzakelijk. Deze beschrijving geeft de overkoepelende structuur van die provinciale crisisorganisatie in Noord-Holland.

Daarnaast zijn bevoegdheden in sectorale wetten die tevens betrekking hebben op crisisbeheersing gewijzigd. De provinciale crisisorganisatie heeft zich op deze veranderingen aangepast door een flexibele opzet en organisatiestructuur te hanteren waarbij naar gelang de behoefte opgeschaald kan worden. Om actueel te blijven biedt deze beschrijving geen overzicht van alle verantwoordelijkheden en bevoegdheden maar verwijst het naar de betreffende vindplaatsen zoals [Bestuurlijke Netwerkaarten Crisisbeheersing](#) of naar de draaiboeken van de afzonderlijke sectoren, [zie par. 2.3](#).

In dit document wordt voor meer informatie doorverwezen naar documenten op internet via linken. De provincie is niet verantwoordelijk voor deze documenten.



1.2 Doelstelling provinciale crisisorganisatie



Van crisis is sprake als de veiligheid of andere vitale belangen in het geding zijn waarbij reguliere structuren of bevoegdheden ontoereikend zijn om tegen deze bedreiging op te treden. Of er sprake is van een crisis is afhankelijk van de feitelijke omstandigheden en is een zelfstandige afweging van de betrokken bestuurders. Uiteraard geldt dat reguliere structuren en bevoegdheden het uitgangspunt blijven en dat ook tijdens crises de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht genomen dienen te worden. Bijzondere bevoegdheden worden alleen en voor zover noodzakelijk ingezet als reguliere bevoegdheden de bedreiging van een vitaal belang niet kan afwenden of beperken. De provinciale crisisorganisatie is ingericht om bij (dreiging van) een crisis de commissaris van de Koning (cvdK) en Gedeputeerde Staten (GS) op ieder gewenst tijdstip te kunnen informeren, adviseren en te ondersteunen.

1.3 Positie in het systeem van crisisbeheersing

Het systeem van crisisbeheersing sluit zoveel mogelijk aan op reguliere bevoegdheden. Dit betekent dat bij crises een veelheid aan partijen op grond van tal van wetten en regelingen een rol kunnen spelen. Om bij crisis doeltreffend en gecoördineerd de bevolking en het milieu te beschermen of hulp te verlenen is (bestuurlijke) samenwerking noodzakelijk. Voor hulpverlening bij rampen en handhaving van de openbare orde regelt de [Wet Veiligheidsregio's](#) de organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing onder één regionale bestuurlijke regie in de veiligheidsregio, [zie bijlage C: veiligheidsregio](#).

De cvdK oefent als rijksorgaan toezicht uit op het bestuur van de veiligheidsregio's. Dit bestuurlijk toezicht richt zich onder andere op de voorbereiding op rampen en crises door de [veiligheidsregio's \(art.59 Wvr\)](#).

[Zie bijlage D:](#) Rol van de cvdK in de koude fase op grond van de Wvr.



Eén van de belangrijkste taken van de cvdK is om de samenwerking tussen bestuurders te bevorderen ([Ambtsinstructie cvdK art. 1 en 2](#)).

Bestuurlijke informatie-uitwisseling, afstemming en samenwerking is tijdens crisis vrijwel altijd noodzaak. Om een overzicht te geven van de bestuurlijke partijen in een sector (keten) en de rol die zij vervullen ten tijde van crisis zijn [Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing](#) op initiatief van de provincie Noord-Holland ontwikkeld. Hiermee kunnen bestuurders en de adviseurs eenvoudig zien wie bij een crisis betrokken is en wie waar wel (of niet) over gaat.


Sinds de komst van [social media](#) is communicatie snel en onbeheersbaar geworden. De snelheid en toegankelijkheid van social media zorgt ervoor dat de inflatie van het nieuws gigantisch is. Snel en proportioneel reageren op berichten behoort tot de reguliere communicatie. Bij rampen is crisiscommunicatie een belangrijk instrument geworden. Het snel, juist en eensluidend informeren en activeren van omwonenden en betrokkenen met social media biedt kansen ([zie voor handreikingen](#)).

Naast kansen voor crisiscommunicatie stelt de informatiesnelheid en veelheid hoge eisen aan bestuurlijke afstemming en aan betrokken crisisorganisaties.

Tijdens een ramp of crises houdt de cvdK als rijksorgaan toezicht op de bestuurlijke samenwerking in het regionaal beleidsteam van de veiligheidsregio ([art. 41 Wvr](#)) ([zie bijlage E: Rol van de cvdK in de warme fase op grond van de Wvr](#)).

In geval van een ramp of crisis van meer dan regionale betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, kan de cvdK de voorzitter van de veiligheidsregio aanwijzingen geven over het inzake de rampenbestrijding of crisisbeheersing te voeren beleid ([art. 42 Wvr](#)). Daarnaast kan de cvdK een toetsende rol hebben bij noodverordeningen ([Gemeentewet art.176](#)).



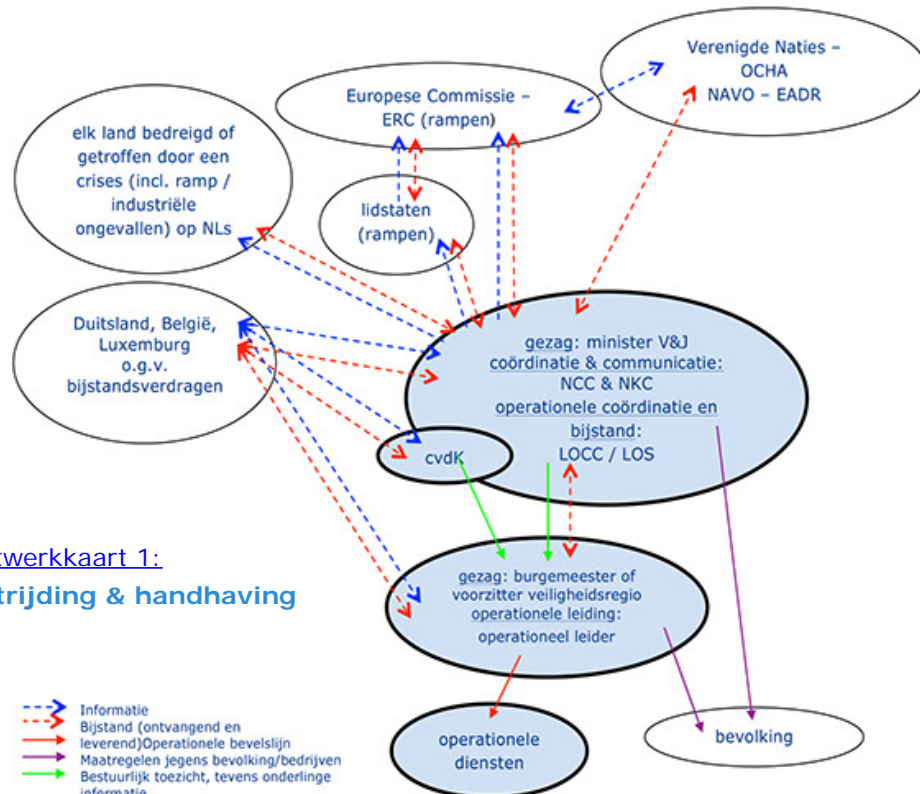


Indien (vrees voor) een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dat noodzakelijk maakt, kan de cvdK de burgemeesters, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid ([Gemeentewet Artikel 172 lid 4](#)).

Anders dan de rol van de [burgemeester](#) op lokaal niveau, is de rol van de cvdK geen eerstelijns bevoegdheid maar een bestuurlijk toezichhoudende rol. De cvdK kan vanuit deze rol bestuurlijke samenwerking en besluitvorming afdwingen met het geven van een aanwijzing. Over de taken als rijksorgaan is de cvdK verantwoording verschuldigd aan de verantwoordelijke minister. Ook zijn GS in bepaalde situaties bevoegd op te treden in de plaats van het bevoegd gezag en/of zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen. In specifieke gevallen waarbij spoed vereist is kan de cvdK als provinciaal orgaan zelfstandig besluiten nemen.



Onderstaand schema geeft als voorbeeld de weergave van het netwerk bij 'Rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde'.



Schema Bestuurlijke Netwerkkarta 1:
algemene rampenbestrijding & handhaving openbare orde

- - - - - Informatie
 - - - - - Bijstand (ontvangend en leverend) Operationele bevelslijn
 - - - - - Maatregelen jegens bevolking/bedrijven
 - - - - - Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie
- | | |
|-------|--|
| ERCEU | Emergency Response Centre |
| OCHA | Verenigde Naties Office for the Coordination of Humanitarian Affairs |
| EADR | NAVO Euro-Atlantic Disaster Response |
| NCC | Nationaal Crisiscentrum |
| NKC | Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie |
| LOCC | Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum |
| LOS | Landelijke Operationele Staf |

NB In dit schema is niet het grensoverschrijdend politieel optreden (samenwerking, bijstand) weergegeven, zie over dit optreden de toelichting.

Hoofdstuk 2

Organisatie van de provinciale crisisorganisatie

2.1 Opzet en structuur

Voor een adequate uitvoering van de rol van de cvdK en GS bij crisis is het borgen van de informatiepositie essentieel. De provinciale crisisorganisatie is flexibel ingericht. De meest betrokken sectoren hebben een piketmedewerker die altijd bereikbaar is, zodat bij een (dreiging van) een calamiteit direct informatie vergaard kan worden. De piketmedewerker van het Kabinet heeft hierbij de coördinerende taak en overlegt met de piketmedewerker van Juridische Dienstverlening en van Communicatie. Afhankelijk van de calamiteit informeert de piketmedewerker Kabinet tevens bij de piketmedewerker(s) van betrokken sectoren of externe diensten. Vervolgens of gelijktijdig informeert de piketmedewerker Kabinet de kabinetschef*. Op verzoek van de kabinetschef kan de piketmedewerker Kabinet vervolgens opschalen. Opschalen kan nodig zijn om bijvoorbeeld een beter beeld van de situatie te verkrijgen of om specifieke deskundigheid te organiseren. Dit kan betekenen dat een medewerker van het Kabinet als waarnemer of liaison van de cvdK naar een regionaal beleidsteam wordt afgevaardigd of dat het provinciaal crisiscentrum operationeel gemaakt wordt ([zie paragraaf 2.4](#)) en deskundigheid wordt ingeroepen. Een eerste signaal over een (dreigende) calamiteit kan afkomstig zijn vanuit formele lijnen zoals de voorzitter van de veiligheidsregio (bijvoorbeeld informatieplicht) ([art. 43 Wvr](#)) of vanuit bijvoorbeeld (social) media.

* *Bij de piketfunctionaris Kabinet is de vervangingsregeling van cvdK en van de kabinetschef bekend.*



Voor de verantwoordelijkheden van de cvdK en GS in de warme fase is de volgende informatie van belang:

- Helder beeld en probleemanalyse uit de operationele informatie (totaalbeeld op hoofdlijnen van de calamiteit en de bestrijding daarvan);
- De berichtgeving over een ramp of crisis door de media en beeldvorming (social) media;
- De besluitvorming in het RBT (inhoud) en de manier waarop deze besluitvorming plaatsvindt (samenwerking);
- Een overzicht van de knelpunten met adviezen over mogelijke oplossingen en de financiële, juridische en strategisch/bestuurlijke consequenties daarvan.

Deze informatie zal tijdens een ramp of crisis worden verzameld via de volgende kanalen:

- Bestuurlijke informatie: via de liaisons in het RBT, via het bestuurlijk netwerk van de cvdK, via de voorzitters van de veiligheidsregio's (informatieplicht), de rijksheren en de media;
- Operationele informatie (op hoofdlijnen): via de liaisons in het ROT, het LCMS (netcentrisch werken) of het ambtelijke netwerk;
- Beeldvorming in media: via het monitoren van tv, radio, internet, blogs en kranten door medewerkers van de sector Communicatie.

Aan de hand van de ingekomen informatie en de aanwezige deskundigheid komt het ambtelijke crisisteam vervolgens tot een advies aan de cvdK en GS.



2 **Structuur en samenstelling crisisteam**

De hoofdtaak van het crisisteam is het verzamelen en analyseren van de relevante bestuurlijke en operationele informatie en de cvdK en GS hierover te informeren en zo nodig te adviseren. Het crisisteam fungeert dan feitelijk als informatieknooppunt.

De samenstelling van het crisisteam kan naar de aard van de crisis verschillen. Op hoofdlijnen bestaat de samenstelling van het crisisteam uit provinciale medewerkers (adviseurs) werkzaam op het gebied van:

- Openbare Orde en Veiligheid (Kabinet, voorzittersrol)
- Communicatie
- Handhaving (SVT)
- Water
- B&U (Verkeer)
- Juridische Dienstverlening



2.2 Taken leden crisisteam

De leden van het ambtelijke crisisteam ondernemen de volgende stappen in het adviesproces:

Organiseren Proces

- Is alle inhoudelijke deskundigheid betrokken;
- Wie heeft welke rol binnen het crisisteam;
- Afspraken over vergaderklok, vervanging en praktische zaken.

Beeldvorming

- Overzicht van het netwerk en wie onderhoudt welke contacten met interne en externe crisispartners;
- Verzamelen van feiten en opstellen scenario's
- Opstellen lijst knelpunten (vanuit eigen vakgebied bezien).

Oplossingen

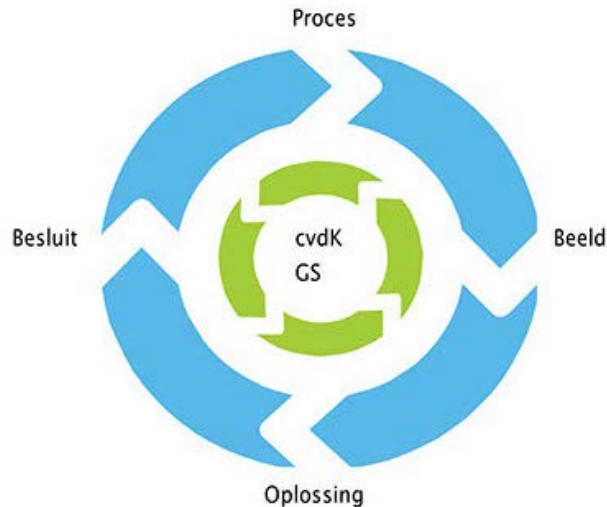
- Prioriteren knelpunten;
- Opstellen beheermaatregelen op knelpunten (oplossingen of aanwijzen waar oplossing vandaan moet komen);
- Wat wie waar te communiceren;
- Oplossing voor eventuele knelpunten deelnemers.



Besluit

Het besluit wordt voorbereid door de vakinhoudelijke sector. Het crisisteam faciliteit deze sector daarbij. Voor besluitvormingsproces kan de onderstaande volgorde gevolgd worden:

- maakt een planning van de uitvoering, vervolgspraken en resterende risico's en problemen;
- maakt een communicatieplan dat bij het besluit past;
- stelt gezamenlijk een advies op aan de cvdK en/of GS over hun bevoegdheden;
- controleert of het beeld nog klopt en indien nodig stelt het bij;
- bewaakt de uitvoering van besluit en indien nodig informeert de bestuurder daarover;
- controleert of het besluit moet worden gewijzigd of er nieuwe besluiten moeten worden genomen;



Indien een overleg gewenst is met een bestuurder (of meerdere bestuurders), dan is de vakinhoudelijke deskundige van de betreffende sector naast de voorzitter van het crisisteam bij het overleg aanwezig.

2.3 Specifieke taken sectoren

Directie AD/Sector Kabinet

- Adviseert en informeert de cvdK over de bestuurlijke samenwerking en besluitvorming;
- Informeert zich over de betrokkenheid van de verantwoordelijke partijen;
- Informeert zich over de besluitvorming o.a. aan de hand van de liaisons in het Regionaal Beleidsteam;
- Onderhoudt de contacten met het NCC;
- Draagt zorg voor informatie-uitwisseling en afstemming met de (buur)provincies en bewaakt de afstemming tussen veiligheidsregio's en met de waterschappen;
- Draagt zorg voor de organisatie rond de interne crisisorganisatie;
- Biedt videoconferencing aan in de grote zaal op Paviljoenslaan 3;
- Draagt achteraf zorg voor de coördinatie van de evaluatie en de verantwoording.

Directie Middelen/Sector Communicatie

- Adviseert op het gebied van crisiscommunicatie, waaronder woordvoering en persvoorlichting;

Backoffice Communicatie:

- Woordvoering
- Mediawatching: monitoren van beeldvorming in media en monitoren van communicatieproces in of tussen veiligheidsregio's (mede indien gevraagd plaats te nemen in ROT als liaison)
- Begeleidt cvdK bij media-optredens
- Levert input voor crisis.nl als webredacteur.
- Maakt aan de hand van het actueel situationeel omgevingsbeeld voorstellen inzake de provinciale communicatiestrategie.



Directie Middelen/Sector Juridische Dienstverlening

- Adviseert over de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de provincie; daarbij zal de juridisch adviseur gezien de mogelijke juridische implicaties/risico's die kleven aan het optreden van de provincie ten tijde van een calamiteit ad hoc de verantwoordelijke ambtenaren/bestuurders van juridisch advies dienen te voorzien.

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG)

- Adviseert over de taken en bevoegdheden van de provincie op het gebied van milieu.

Directie B&U/Sector Verkeersmanagement

- Adviseert over de te nemen maatregelen voor de verkeersinfrastructuur bij calamiteiten.

Directie Beleid/Sector Water

- Adviseert ten aanzien van bevoegdheden van waterstaatskolom en waterstaatkundige maatregelen over het afwenden of vermijden van het (dreigende) gevaar, dan wel advisering over mogelijke maatregelen en/of het te voeren beleid ten aanzien van de daadwerkelijke bestrijding (mede indien gevraagd plaats te nemen in ROT als liaison).

2.4 Huisvesting en voorzieningen

Aangezien de nadruk ligt op het verzamelen en uitwisselen van informatie, is het Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC) doorontwikkeld tot een modern 'informatieknooppunt' dat voldoet aan de eisen van deze tijd.

Het PCC is er op ingericht om tijdens crises voortdurend over een actueel situationeel omgevingsbeeld te kunnen beschikken. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij het netcentrisch werken binnen de veiligheidsregio's.

Behalve dat de noodzakelijke voorzieningen aanwezig zijn en functioneren beschikt het PCC ook over eigen (nood)voorzieningen zodat bij uitval van computerservers of van algemene nutsvoorzieningen zoals elektra of telefoon doorgewerkt kan worden. Het PCC wordt beheerd door het Kabinet en is gevestigd in de grote vergaderzaal op benedenverdieping van de locatie Paviljoenslaan 3 in Haarlem.

Gezien de werkzaamheden die door het crisisteam in het PCC worden verricht, voldoet de huisvesting van het PCC aan de volgende voorwaarden:

- De ruimte waar het crisisteam is ondergebracht (Paviljoenslaan 3) is volledig ingericht en voorzien van alle noodzakelijke ICT, presentatie- en andere werkplekvoorzieningen die 24/7 en eventueel onafhankelijk van openbare netwerken operationeel kunnen zijn.
- Het berichtencentrum en de videoconferencingroom (grote zaal Paviljoenslaan 3) zijn exclusief ter beschikking van het PCC. De videoconferencingroom kan -op afspraak- ook door bestuurders en medewerkers van de provincie Noord-Holland voor het houden van videoconferenties worden gebruikt.



2.5 Opleiden en oefenen

Deskundigheidsbevordering van de betrokkenen bij provinciale crisisorganisatie vindt op meerdere manieren plaats. De sectoren organiseren of volgen zelf voor hun vakgebied in relatie tot de crisisorganisatie nuttige workshops, opleidingen en cursussen. Daarnaast organiseert het Kabinet regelmatig bestuurlijke casusbesprekingen voor de bestuurders en de adviseurs van de sectoren. Aan de hand van het thema worden dan een of meer bestuurders uitgenodigd voor de casusbesprekingen. Het doel van de casusbesprekingen is om de bestuurders en de adviseurs te trainen in hun taken en verantwoordelijkheden die ze in crises hebben en vooral de bestuurlijke afwegingen en dilemma's die daarbij kunnen ontstaan door te spreken. Het gaat bij de casusbespreking niet zo zeer om het snel vinden van een oplossing maar om het verkennen van de mogelijke problemen en de afwegingen die daarbij een rol spelen. Wanneer er casusbesprekingen zijn georganiseerd, worden de deelnemers daarvoor apart uitgenodigd.



A

Bijlage A: Begripsomschrijvingen

Buitengewone omstandigheden: een vitaal belang wordt bedreigd en de normale bevoegdheden zijn ontoereikend om de dreiging aan te pakken.

Bijstand: aanvullend potentieel van buiten de eigen dienst, aangevraagd door het bevoegd gezag.

Bijzondere bevoegdheden: doorbreken de reguliere bestuurlijke structuur en creëren een bijzondere hiërarchie (aanwijzingsbevoegdheid)

Calamiteit: verzamelterm voor ramp of crises.

Crisis (art. 1 Wvr): een situatie waarin een vitaal belang van de samenleving is aangetast of dreigt te worden aangetast.

Crisisbeheersing (art. 1 Wvr): het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio in een crises treft ter handhaving van de openbare orde, indien van toepassing in samenhang met de maatregelen en voorzieningen die op basis van een bij of krachtens enige andere wet toegekende bevoegdheid ter zake van een crises worden getroffen.

Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP): is de naam van de werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. In deze procedure is de centrale gedachte dat grotere incidenten anders afgehandeld moeten worden dan kleinere, omdat er meer middelen en bestuurslagen betrokken raken, er moet opgeschaald worden.





Liaison: een ambtelijk vertegenwoordiger namens de cvdK.

Provinciaal Crisis Centrum: de plaats waar het provinciale crisisteam is gehuisvest.

Provinciaal crisisteam: Het team van functionarissen dat de cvdK bij rampen en crisis bijstaat bij de uitvoering van zijn taken en bevoegdheden op grond van de Wvr.

Ramp (art. 1 Wvr): een zwaar ongeval of een andere gebeurtenis waarbij het leven en de gezondheid van veel personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate zijn geschaad of worden bedreigd en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten of organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Rampenbestrijding (art. 1 Wvr): het geheel van maatregelen en voorzieningen, met inbegrip van de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een veiligheidsregio treft met het oog op een ramp, het voorkomen van een ramp en het beperken van de gevolgen daarvan.

Regionaal Operationeel Team: een team van vertegenwoordigers (functionarissen) van de betrokken hulpdiensten dat onder leiding van de operationeel leider een gecoördineerde uitvoering van de rampenbestrijding bevordert.

Regionaal Beleidsteam: het team heeft de leiding over de rampenbestrijding ten tijde van een ramp die de grens van een gemeente overstijgt.

Vitaal belang crisisbeheersing: de bevoegdheden van de provincie zien op crises waarbij de vitale belangen 'nationale rechtsorde' (handhaving van de openbare orde) en 'openbare veiligheid'(gezondheid en milieu) in het geding zijn.



Bijlage B: Afkortingen

BZK: (het ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

cvdK: commissaris van de Koning

GHOR: Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

GRIP: Gecoördineerde Regionale Incidentenbestrijdingsprocedure

GS: Gedeputeerde Staten

IV&J: Inspectie Veiligheid en Justitie

KLPD: Korps Landelijke Politiediensten

Kmar: Koninklijke marechaussee

LCMS: Landelijk Crisis Management Systeem

LOCC: Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum

LOS: Landelijk Operationele Staf

MCCB: Ministeriële Commissie Crisisbeheersing

MvT: Memorie van Toelichting

NCC: Nationaal Crisis Centrum

NCTV: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid

NGB: Nederlands Genootschap van Burgemeesters

NZKG: Noordzeekanaalgebied

OOV: Openbare orde en veiligheid

PCC: Provinciaal Crisis Centrum

PS: Provinciale Staten

RBT: Regionaal Beleidsteam

ROT: Regionaal Operationeel Team

V&J: (Ministerie van) Veiligheid en Justitie

Wghor: Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen

Wrzo: Wet rampen en zware ongevallen

Wvr: Wet veiligheidsregio's

Bijlage C:

De veiligheidsregio

De [Wvr](#) regelt in een veiligheidsregio de organisatie van de brandweezorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en ongevallen, rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal niveau, onder één regionaal bestuurlijk gezag, namelijk de burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio. De politie werkt bij een crisis tevens onder het gezag van de burgemeester of onder de voorzitter van de veiligheidsregio. De provincie Noord-Holland heeft 5 veiligheidsregio's: Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Kennemerland, Amsterdam & Amstelland en Gooi en Vechtstreek.

De veiligheidsregio is een vorm van verlengd lokaal bestuur, gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen. Dit houdt onder meer in dat de gemeenten (indirect) het beleid en optreden van de regio bepalen en dat de gemeenten een financiële bijdrage aan de regio leveren. Het bestuur van de veiligheidsregio wordt gevormd door de burgemeesters van de gemeenten die tot de veiligheidsregio behoren. Het bestuur heeft tot taak de brandweezorg en de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing te regelen. De voorzitter van het bestuur wordt, bij koninklijk besluit, gehoord het algemeen bestuur, benoemd uit de burgemeesters van de gemeenten in de regio. De voorzitter kan bij koninklijk besluit worden geschorst en ontslagen.



Bijlage D: Rol van de cvdK in de koude fase op grond van de Wvr

De cvdK heeft op grond van de Wvr, in de koude fase, de rol van “bestuurlijk toezichthouder” op de veiligheidsregio’s. Door de Commissie Oosting wordt ‘toezicht’ gedefinieerd als: “het bevoegd verzamelen van informatie over de vraag of een handeling of een zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren”. De cvdK vervult de rol van het houden van bestuurlijk toezicht op de veiligheidsregio’s als rijksorgaan en zal daarover aan de minister van Veiligheid en Justitie (V&J) verantwoording afleggen en in overeenstemming met het beleid van de minister moeten handelen.

Onderstaand is beschreven wat de rol van bestuurlijk toezichthouder op de veiligheidsregio’s inhoudt en hoe de cvdK hier invulling aan geeft. Vervolgens wordt nader ingegaan op de samenwerking tussen de cvdK en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IV&J) in het kader van het toezicht op de veiligheidsregio’s. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de rol van de cvdK als coördinerend rijksheer [\(zie bijlage F: Rijksheer\)](#). Deze rol vervult de cvdK ook als rijksorgaan en hangt nauw samen met de rol van de cvdK als bestuurlijk toezichthouder op grond van de Wvr.



Invulling rol als bestuurlijk toezichthouder op de veiligheidsregio's

Het bestuurlijk toezicht door de cvdK op de veiligheidsregio bestaat uit toezicht op de voorbereiding op rampen en crisis door de veiligheidsregio ([art. 59 Wvr](#)) en uit de evaluatie van het bestuurlijk optreden van de voorzitter van de veiligheidsregio ([art. 40 Wvr](#)).

Het houden van bestuurlijk toezicht door de cvdK op de veiligheidsregio's bestaat uit drie opeenvolgende activiteiten:

- het verzamelen van informatie over de taakuitvoering in de veiligheidsregio (monitoren van voortgang en ontwikkelingen veiligheidsregio);
- het op basis van die informatie vormen van een oordeel;
- het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren.

Verzamelen van informatie

Om het bestuurlijk toezicht te kunnen houden, dient de cvdK te beschikken over voldoende informatie over het bestuurlijk functioneren en de taakuitvoering in de veiligheidsregio. Met de taakuitvoering in de veiligheidsregio wordt de uitvoering van de, door de colleges van B&W aan de veiligheidsregio overgedragen, taken en bevoegdheden van het bestuur van de veiligheidsregio bedoeld, die genoemd worden in [artikel 10 Wvr](#).

Daarnaast wordt de uitvoering bedoeld van de overige taken en bevoegdheden van het bestuur die in de Wvr zijn opgenomen ([o.a. art. 14 Wvr](#)).

De cvdK heeft een goede bestuurlijke informatiepositie nodig om zijn rol als bestuurlijk toezichthouder adequaat te kunnen uitvoeren. Om deze informatiepositie te borgen, investeert de provincie in goede contacten met de 5 veiligheidsregio's. Hiervoor worden, naast de cvdK, (ambtelijke) liaisons ingezet. Deze liaisons informeren de cvdK en adviseren over het bestuurlijk functioneren en de taakuitvoering van de veiligheidsregio's. De benodigde informatie wordt door de liaisons verzameld door het bijwonen van vergaderingen van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio als vertegenwoordiger van de cvdK ([art. 13 Wvr](#)). De liaison woont de vergaderingen bij als toehoorder. Ook op andere momenten onderhoudt de liaison, namens de cvdK, contact met de veiligheidsregio's tijdens relevante situaties.

Invulling rol als bestuurlijk toezichthouder op de veiligheidsregio's

Het bestuurlijk toezicht door de cvdK op de veiligheidsregio bestaat uit toezicht op de voorbereiding op rampen en crisis door de veiligheidsregio ([art. 59 Wvr](#)) en uit de evaluatie van het bestuurlijk optreden van de voorzitter van de veiligheidsregio ([art. 40 Wvr](#)).

Het houden van bestuurlijk toezicht door de cvdK op de veiligheidsregio's bestaat uit drie opeenvolgende activiteiten:

- het verzamelen van informatie over de taakuitvoering in de veiligheidsregio (monitoren van voortgang en ontwikkelingen veiligheidsregio);
- het op basis van die informatie vormen van een oordeel;
- het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren.

Verzamelen van informatie

Om het bestuurlijk toezicht te kunnen houden, dient de cvdK te beschikken over voldoende informatie over het bestuurlijk functioneren en de taakuitvoering in de veiligheidsregio. Met de taakuitvoering in de veiligheidsregio wordt de uitvoering van de, door de colleges van B&W aan de veiligheidsregio overgedragen, taken en bevoegdheden van het bestuur van de veiligheidsregio bedoeld, die genoemd worden in [artikel 10 Wvr](#).

Daarnaast wordt de uitvoering bedoeld van de overige taken en bevoegdheden van het bestuur die in de Wvr zijn opgenomen ([o.a. art. 14 Wvr](#)).

De cvdK heeft een goede bestuurlijke informatiepositie nodig om zijn rol als bestuurlijk toezichthouder adequaat te kunnen uitvoeren. Om deze informatiepositie te borgen, investeert de provincie in goede contacten met de 5 veiligheidsregio's. Hiervoor worden, naast de cvdK, (ambtelijke) liaisons ingezet. Deze liaisons informeren de cvdK en adviseren over het bestuurlijk functioneren en de taakuitvoering van de veiligheidsregio's. De benodigde informatie wordt door de liaisons verzameld door het bijwonen van vergaderingen van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio als vertegenwoordiger van de cvdK ([art. 13 Wvr](#)). De liaison woont de vergaderingen bij als toehoorder. Ook op andere momenten onderhoudt de liaison, namens de cvdK, contact met de veiligheidsregio's tijdens relevante situaties.

Bestuurlijk toezicht in relatie tot de IV&J

Voor het uitoefenen van het bestuurlijk toezicht op de veiligheidsregio's werkt de cvdK onafhankelijk van het toezicht van de IV&J. De IV&J is op grond van [artikel 57 Wvr](#) belast met het signalerende of feitelijke toezicht. Dit houdt onder andere in dat de IV&J, door middel van het verrichten van onderzoek, toezicht houdt op de wijze waarop de veiligheidsregio's uitvoering geven aan hun taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding of crisisbeheersing. De IV&J rapporteert haar bevindingen rechtstreeks aan de minister van V&J en zendt de rapportage ook aan de cvdK ([art. 58 Wvr](#)). Wanneer de IV&J tekortkomingen constateert, dient de veiligheidsregio in overleg met de IV&J een verbeterplan op te stellen en dit plan vervolgens uit te voeren. Blijft de veiligheidsregio vervolgens in gebreke, dan kan de IV&J een beroep doen op de cvdK. Bij het vormen van een oordeel over het bestuurlijk functioneren van een veiligheidsregio kan de cvdK de onderzoeksrapporten van de IV&J betrekken maar vormt de cvdK zijn oordeel onafhankelijk.

Rol cvdK als coördinerend rijksheer.

In Nederland kunnen zich verschillende crisistypen voordoen (bijv. infectieziekten of grootschalige uitval van nutsvoorzieningen). Ieder crisistype valt onder een bepaald beleidsterrein en onder het op dat terrein bevoegde overheidsgezag. De op dit beleidsterrein betrokken overheidsorganisaties vormen een keten die elkaar informeert. Naast functionele ketens voor afzonderlijke beleidsterreinen bestaat de algemene keten. De algemene keten betreft de 'algemene bevolkingszorg'. Deze keten omvat eigenlijk twee ketens: de algemene rampenbestrijding en de handhaving van de openbare orde. Bij de crisisbeheersing (maar ook in de koude fase) is een goede afstemming tussen de functionele ketens onderling en tussen de functionele ketens en de algemene keten belangrijk. De rijksheren ([bijlage F](#)) vervullen hierbij een spilfunctie. Rijksheren zijn de in de provincie werkzame rijksambtenaren die op decentraal niveau opereren als verlengstuk van hun minister. Zij dragen zorg voor de afstemming van maatregelen vanuit één of meer functionele ketens met die van de algemene keten.



De cvdK is rijksheer voor de algemene keten (minister van V&J) en daarmee coördinerend rijksheer. Als coördinerend rijksheer ziet de cvdK tijdens een crisis toe op samenwerking voor integrale besluitvorming, uitvoering van maatregelen en de communicatie daarover tussen rijksheren onderling en tussen de rijksheren en het decentraal bestuur (veiligheidsregio's, gemeenten en waterschappen). De cvdK is verantwoordelijk voor het bevorderen van deze samenwerking ([art. 1 en 2 Ambtsinstructie cvdK](#)). Voorts heeft de cvdK als coördinerend rijksheer de bevoegdheid om inlichtingen in te winnen bij de in de provincie werkzame rijksheren ([art. 2 Ambtsinstructie cvdK](#)). De rijksheren zijn verplicht deze inlichtingen te verstrekken. Verder zit de cvdK het rijksherenoverleg voor ([art. 5 Ambtsinstructie cvdK](#)). In Noord-Holland worden de rijksheren minimaal 1 keer per jaar uitgenodigd voor het BOVC.

De onderwerpen die besproken worden in het BOVC betreffen niet alleen de stand van zaken met betrekking tot de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing, maar ook de functionele ketens. Op deze manier worden de crisispartners in de koude fase samengebracht waardoor de partners elkaar leren kennen, op de hoogte zijn van elkaars bevoegdheden, informatie wordt uitgewisseld en samenwerkings- en afstemmingsafspraken kunnen worden gemaakt. Dit overleg bevordert dan ook de afstemming in de warme fase tussen de algemene en de functionele ketens.

In de warme fase zullen de betreffende rijksheren kunnen deelnemen aan het RBT om de voorzitter van de veiligheidsregio (tevens voorzitter RBT) te adviseren. De cvdK kan dan op grond van de Wvr ([art. 41 Wvr](#)) toezicht houden op deze bestuurlijke samenwerking in het RBT en daarin een bevorderende rol spelen. Zo zou de cvdK bijvoorbeeld richting de voorzitter van de veiligheidsregio kunnen aangeven dat het gewenst is dat een bepaalde rijksheer deelneemt aan het RBT. Overigens kan de cvdK ook als coördinerend rijksheer, zoals eerder aangegeven, in de warme fase toezien op de samenwerking van de rijksheren met elkaar en met de decentrale overheden ([art. 1 en 2 Ambtsinstructie cvdK](#)).

Bijlage E:

Rol van de cvdK in de warme fase op grond van de Wvr

In deze bijlage staat wat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de cvdK, als rijksorgaan, zijn in de veiligheidsregio bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het gaat dan om de rol van de cvdK in de warme fase (de responsfase). Op grond van de Wvr is de rol van bestuurlijk toezichthouder ingevuld voor:

- Calamiteiten van plaatselijke betekenis
- calamiteiten (ramp of crisis) van meer dan plaatselijke betekenis;
- calamiteiten van meer dan regionale betekenis;
- buitengewone omstandigheden;
- calamiteiten die de landsgrens overstijgen .

Tot slot zal aandacht worden besteed de informatiebehoefte van de cvdK in deze warme fase.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de cvdK, GS en de crisispartners in de verschillende sectoren of ketens staan beschreven in de [Bestuurlijke Netwerkaarten Crisisbeheersing](#).

Hulpverleningsdiensten hanteren het begrip Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP). Dit is de naam van de werkwijze waarmee bepaald wordt hoe de coördinatie tussen hulpverleningsdiensten verloopt. In deze procedure is de centrale gedachte dat grotere incidenten anders afgehandeld moeten worden dan kleinere, omdat er meer middelen en bestuurslagen betrokken raken, er moet opgeschaald worden.

[Naast de dagelijkse routine zijn er zes GRIP-fasen](#)

Fase Reikwijdte van het incident



- GRIP 1* Bronbestrijding. Incident van beperkte afmetingen. Afstemming tussen de verschillende disciplines nodig.
- GRIP 2* Bron- en effectbestrijding. Incident met duidelijke uitstraling naar de omgeving.
- GRIP 3* Bedreiging van het welzijn van (grote groepen van) de bevolking binnen één gemeente.
- GRIP 4* Gemeentegrensoverschrijdend en/of dreiging van uitbreiding en/of mogelijk schaarste aan primaire levensbehoeften of andere zaken.
- GRIP 5* GRIP 4, meerdere regio's.
- GRIP* Rijk Behoefte aan sturing door het Rijk in situaties waarin de nationale veiligheid in het geding is of kan zijn.

Mochten de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's het tijdens een specifiek incident niet eens kunnen worden over GRIP 5, dan voorziet [artikel 42Wvr](#) erin dat de Minister van Veiligheid en Justitie betrokken cvdK een aanwijzing kan laten geven.

Calamiteiten van plaatselijke betekenis

De burgemeester kan "algemeen verbindende voorschriften ter handhaving van de openbare orde en ter beperking van gevaar" in een zogenaamde noodverordening neerleggen. Dit is geregeld in [artikel 176 van de Gemeentewet](#). Het gaat om tijdelijke noodmaatregelen bij (vrees voor) ernstige ordeverstoringen of bedreigingen van de openbare veiligheid. Deze regeling is dus breder dan enkele toepassing voor openbare orde. De burgemeester brengt de noodverordening zo spoedig mogelijk ter kennis van de gemeenteraad, de cvdK en de hoofdofficier van Justitie.

1. Als de gemeenteraad de noodverordening bekrachtigt neemt de cvdK slechts kennis van de noodverordening. Deze situatie zal zich met name voordoen bij geplande gebeurtenissen waarover de gemeenteraad vroegtijdig geïnformeerd kan worden, zoals risicovolle voetbalwedstrijden, bezoek van hoogwaardigheidsbekleders en betogingen.
2. Als de gemeenteraad zich niet voor het ingaan van een noodverordening kan uitspreken, beoordeelt de cvdK de noodverordening en kan deze zo nodig opschorten. Het opschorten stuit onmiddellijk de werking van de voorschriften.





De schorsing vervalt zodra de gemeenteraad deze in de eerstvolgende vergadering van de raad heeft bekrachtigd.

Als de raad de verordening in de eerstvolgende vergadering niet bekrachtigt, kan de burgemeester binnen 24 uur administratief beroep instellen bij de cvdK. Deze beslist binnen twee dagen. Tot die tijd blijft de noodverordening van kracht.

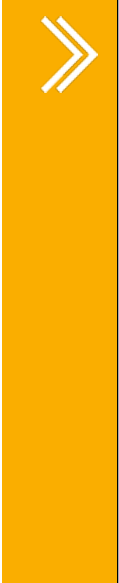
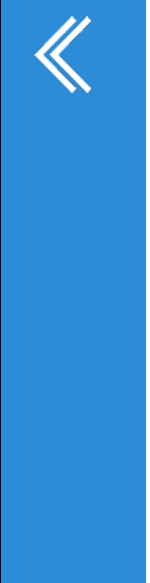


De cvdK beoordeelt de noodverordening aan de hand van de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit. Daarnaast dient de inhoud van de noodverordening behalve de wettelijke grondslag voldoende heldere en concrete informatie te bevatten voor betrokkenen en dient de noodverordening voldoende bekend gemaakt te zijn.

Calamiteiten van meer dan plaatselijke betekenis



Bij calamiteiten van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, heeft de cvdK, als rijksorgaan, de taak om toe te zien op de samenwerking in het RBT en kan zowel de voorzitter als de leden van het RBT daar op aanspreken en daartoe een aanwijzing geven ([art. 41](#)). Ook kan de cvdK, indien een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel ernstige vrees voor het ontstaan van zodanige ordeverstoring zulks noodzakelijk maakt, de burgemeesters in de provincie zoveel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid ([Gemeentewet Artikel 172 lid 4](#)). De aanwijzingen worden zo enigszins mogelijk schriftelijk gegeven.

De cvdK heeft ook een taak bij de bestuurlijke afwikkeling van een calamiteit van meer dan plaatselijke betekenis. Een burgemeester kan in het RBT bezwaar aantekenen tegen een besluit van de voorzitter van de veiligheidsregio, omdat hij van mening is dat het voorgenomen besluit het belang van zijn gemeente onevenredig schaadt ([art. 39 lid 4 Wvr](#)). Na afloop van een calamiteit van meer dan plaatselijke betekenis, brengt de voorzitter aan de raden van de getroffen gemeenten schriftelijk verslag uit over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die hij heeft genomen ([art. 40 lid 1 Wvr](#)).



Daarbij vermeldt de voorzitter van de veiligheidsregio of een burgemeester gebruik heeft gemaakt van de bevoegdheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen. De raad kan vervolgens de voorzitter om mondelinge inlichtingen over de besluiten verzoeken. Een afschrift van dit verzoek en van de overige relevante stukken wordt door de raad aan de cvdK gezonden ([art. 40 lid 3](#)). Wanneer de raad vervolgens besluit zijn standpunt over de besluiten ter kennis te brengen van de minister van V&J, geschiedt dit door tussenkomst van de cvdK. Ten behoeve van de oordeelsvorming van de minister laat de cvdK dan het standpunt van de raad vergezeld gaan van zijn oordeel over de besluiten ([art. 40 lid 4 Wvr](#)). Dit oordeel van de cvdK, evenals de overige stukken, wordt binnen zes weken na ontvangst van het standpunt van de raad over de besluiten aan de minister gezonden ([art. 5b Ambtsinstructie cvdK](#)).

Calamiteiten van meer dan regionale betekenis

In geval van een ramp of crises van meer dan regionale betekenis, of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, kan de cvdK de voorzitter van de veiligheidsregio aanwijzingen geven over het te voeren beleid betreffende de rampenbestrijding of crisisbeheersing ([art. 42 lid 1 Wvr](#)). Hiermee kan de cvdK sturen op de inhoud van het te voeren beleid. De cvdK geeft, tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet, de aanwijzing pas na overleg met de minister van V&J. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat de minister de cvdK verzoekt om een aanwijzing te geven. Hieraan dient de cvdK dan onverwijld uitvoering te geven ([art. 5c Ambtsinstructie cvdK](#)).

Voor de voorzitters van de veiligheidsregio's, de cvdK en de minister van V&J geldt een informatieplicht ([art. 43 Wvr](#)). Zij dienen elkaar de nodige inlichtingen te verstrekken ten tijde van een ramp, crisis of de dreiging daarvan, zodat ieder van hen op grond van de beschikbare informatie kan beoordelen of aanleiding bestaat om gebruik te maken van de hem op grond van [artikel 42 Wvr](#) toekomende bevoegdheden.



De situatie zou zich kunnen voordoen dat sprake is van een provinciegrensoverschrijdende calamiteit. De Wvr regelt niet welke cvdK dan bestuurlijk toezicht houdt. In de praktijk zal dit betekenen dat de cvdK's onderling moeten overleggen over het geven van aanwijzingen. Wanneer er geen overeenstemming wordt bereikt, is het de vraag hoe dit opgelost moet worden. Bij bovenprovinciale calamiteiten zal mogelijk niet altijd worden opgeschaald naar nationaal niveau. Naar nationaal niveau zal pas worden opgeschaald wanneer de nationale veiligheid in het geding is doordat één of meerdere vitale belangen van de Nederlandse staat en/of samenleving worden bedreigd en waarbij de reguliere structuren en/of middelen niet toereikend zijn om de stabiliteit te handhaven. Het gaat dan om (dreigende) crisissituaties die een interdepartementaal gecoördineerd optreden van de rijksoverheid vereisen. De minister van V&J zal dan de coördinatie van de bestrijding van het incident op zich nemen.

Calamiteiten waarbij sprake is van buitengewone omstandigheden



Bij calamiteiten waarbij buitengewone omstandigheden dit noodzakelijk maken, kunnen de noodbevoegdheden van [artikel 53 en 54 Wvr](#) in werking worden gesteld. Van buitengewone omstandigheden is sprake als een vitaal belang (zoals openbare orde of gezondheid en milieu) wordt bedreigd en de normale bevoegdheden ontoereikend zijn om de dreiging aan te pakken. De cvdK kan dan de burgemeesters in de provincie in een concreet geval aanwijzingen geven op het gebied van de rampenbestrijding. Op deze manier kan de cvdK sturen op de inhoud van het te voeren beleid bij de rampenbestrijding. De minister van V&J heeft de mogelijkheid om de cvdK in een concreet geval op te dragen, aan de voorzitter van de veiligheidsregio, aanwijzingen te geven inzake de rampenbestrijding of de crisisbeheersing. Verder kan de minister van V&J, indien het algemeen belang dit dringend eist, alle bevoegdheden die de cvdK en de voorzitter van de veiligheidsregio krachtens de Wvr hebben, geheel of ten dele aan zich trekken (uitoefenen). De Minister kan ook een andere autoriteit, bijvoorbeeld een ministerie, deze bevoegdheden laten uitoefenen.

Informatiebehoefte

Voor de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden in de warme fase op grond van de Wvr, ambtsinstructie en gemeentewet is het belangrijk dat de cvdK goed geïnformeerd wordt over de bestrijding van een ramp of crisis. Bij incidenten van meer dan plaatselijke betekenis heeft de cvdK informatie nodig over de genomen besluiten en de manier waarop deze besluitvorming plaatsvindt. Dit om te waarborgen dat besluiten zorgvuldig en tijdig tot stand komen. Informatie is voor de cvdK noodzakelijk om zich een oordeel te kunnen vormen over de bestuurlijke samenwerking binnen het RBT. De informatie over de inhoud van de besluitvorming betreffende de bestrijding van een calamiteit heeft de cvdK nodig vanaf GRIP-2, omdat de kans bestaat dat een calamiteit zich ontwikkelt tot een calamiteit van meer dan lokale of regionale betekenis. Het is echter geen verplichting voor de crisispartners om de cvdK vanaf GRIP-2 te informeren. De adviseurs van de cvdK dienen er alert op te zijn.

Wanneer sprake is van het ontwikkelen van een calamiteit tot meer dan lokale en regionale schaal, kan de cvdK een aanwijzing geven over het bij de bestrijding van de ramp te voeren beleid (inhoudelijk). Dit geldt ook voor calamiteiten waarbij sprake is van buitengewone omstandigheden.

Om de cvdK tijdens een ramp of crisis van de benodigde informatie te voorzien, opteert de provincie voor de inzet van provinciale liaisons. Deze ambtelijke liaisons zijn belangrijk voor het vergaren van zowel operationele als bestuurlijke informatie uit de veiligheidsregio's.

Om onnodige belasting op veiligheidsregio's te voorkomen, is de cvdK aangesloten op de operationele informatievoorziening van de veiligheidsregio's.



F

Bijlage F: Toelichting begrip rijksheer (rijksfunctionaris)

De in de provincie werkzame rijksambtenaren, de zogeheten rijksheren (of rijksfunctionarissen), spelen een rol in het voorbereiden op en het beheersen van crisis zie: [Rijksheren in het moderne Crisismanagement](#). De rijksheren opereren op decentraal niveau als verlengstuk van hun minister. (gedeconcentreerde Rijksdiensten in de provincie). De betreffende minister blijft in staat om over zijn bevoegdheden te beschikken.

Oorspronkelijk werd de term rijksheer gebruikt voor rijksvertegenwoordigers in de provincie die in bepaalde noodsituaties gebruik konden maken van de noodbevoegdheden van hun minister op grond van een aantal (nood)wetten. Ondertussen worden met rijksheren, ook die rijksambtenaren bedoeld, die buiten noodsituaties namens de minister bepaalde bevoegdheden kunnen uitoefenen bij de crisisbeheersing. Deze rijksheren dragen zorg voor de afstemming van maatregelen vanuit een functionele keten (bepaald beleidsterrein) met die van de algemene keten (rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde).

Wanneer een minister de regie heeft bij de aanpak van een crises, kan hij gebruik maken van zijn rijksheer. Deze 'vooruitgeschoven post' handelt dan in naam van de minister. Het zijn van rijksheer is overigens een functie bovenop de functie die deze persoon dagelijks vervult, zoals regionaal inspecteur. Op grond van zijn dagelijkse functie kan de rijksheer vaak al zelfstandig maatregelen in zijn sector treffen zonder een machtiging van de minister te hoeven afwachten.



